

განმარტებითი ბარათი

აჭარის ა.რ. საავტომობილო გზებისა და სამელიორაციო სისტემების მართვის დეპარტამენტის მიერ შ.პ.ს „გზაპროექტ“-თან გაფორმებული ხელშეკრულების თანახმად, გაცემული დავალების საფუძველზე ჩატარებული საკვლევაძიებო სამუშაოების შედეგად, შედგენილ იქნა შუახევის მუნიციპალიტეტში ს/გზა „შუახევი-დაბაძველი (ოქროპილაურის მიმართულება)“ კმ0+000-კმ0+700 რეაბილიტაციის სამუშაოებს მუშა პროექტი.

ს/გზა „შუახევი-დაბაძველი (ოქროპილაურის მიმართულება)“ კმ0+000-კმ0+700 მონაკვეთზე მოსახლეობა მდ. ჩირუხისწყლის მარჯვენა ნაპირიდან მარცხენა ნაპირზე გადასასვლელად სარგებლობს საფეხმავლო ხიდით, ხოლო ავტოტრანსპორტის შემთხვევაში, შემოვლითი გზით, რომლის სიგრძეა 4,0კმ საფეხმავლო ხიდის გასასვლელის შემდეგ მოსაწყობია ახალი გზა. მდინარეზე გადასასვლელად პროექტით გათვალისწინებულია: ახალი რკ/ბეტონის სამშაღიანი ხიდის მშენებლობა, სიგრძით 54 გრძ.მ. მაღის ნაშენი შედგება 18.0 მეტრო რკ/ბეტონის კოჭებისაგან, რომლებიც მოწყობილია განაპირა და შუა ბურჯებზე რკ.ბეტონის საყრდენ ბალიშებზე B-30 ბეტონით, რკ/ბეტონის წამწისქვედის და კარადული კედლების მოწყობა ბეტონით B-30. ხიდის მისასვლელებთან გათვალისწინებულია ასფალტბეტონის საფარის მოწყობა.

ადგილმდებარეობის მოკლე აღწერა

სარეაბილიტაციო გზის ადგილმდებარეობა მიეკუთვნება სუბტროპიკული ჰავის ზონას თბილი ზამთრით და ცხელი ზაფხულით, სადაც ჰავა ნოტიოა. ზამთარი შედარებით ცივი და ხანგრძლივი. ზაფხული ხანმოკლე და გრილი. ატმოსფერული ჰაერის საშუალო წლიური ტემპერატურა - 10,4°C, საშუალო წლიური მინიმალური ტემპერატურა-6,2°C, აბსოლუტური წლიური მინიმალური ტემპერატურა - 18°C, საშუალო წლიური მაქსიმალური ტემპერატურა - 15,6°C, აბსოლუტური წლიური მაქსიმალური ტემპერატურა - 39°C, ნალექების საშ.წლიური რაოდენობაა 2100-2700 მმ.

მდ. ჩირუხისწყალი სათავეს იღებს წყაროდან 2220 მ სიმაღლეზე, შავშეთის ქედის ჩრდილო-აღმოსავლეთ ფერდობზე და უერთდება მდ. აჭარისწყალს მარცხენა მხრიდან დაბა შუახევთან, 50 კმ-ზე შესართავიდან. მდინარის სიგრძე 32 კმ, საერთო ვარდნა 1860 მ, საშუალო დახრილობა 58,1‰, წყალშემკრები აუზის ფართობი 329 კმ², აუზის საშუალო სიმაღლე 1700 მ-ია. შენაკადებიდან მნიშვნელოვანია მდ.

მოდულისწყალი (11კმ) და მდ. ტბეთი (15 კმ). სულ აუზში 305 შენაკადია, რომელთა სიგრძე 5-7 კმ-ს არ აღემატება, ამ შენაკადების სიგრძეთა ჯამი 398 კმ, ხოლო ქსელის სიხშირე - 1.79 კმ/კმ²-ია. აუზი ასიმეტრიული ფორმისაა და მდებარეობს შავშეთის ქედის ჩრდილო კალთაზე. აღმოსავლეთ საზღვარს წარმოადგენს შავშეთის ქედის განშტოების ჩრდილო ტოტი მწვერვალთა თავსახნისი (2599,4მ), სახელმწიფო საზღვრიდან კარა-გელის ტბამდე. ჩრდილოეთით საზღვარი გადის მდ. სხალთას და მდ. ჭირუხისწყლის წყალგამყოფზე, უმაღლესი წერტილით მაღალმთა (2513,9მ).

ჩრდილო-დასავლეთით აუზი შემოსაზღვრულია შავშეთის ქედის მერიდიანული განშტოებით, მწვერვალებით: საქონდრია (2345,9 მ), გომა (2345,9), ნინოველა (2196მ) და ნამწვავი (1650,1მ). სამხრეთით საზღვარი გადის შავშეთის ქედზე, რომლის სიმაღლე აუზში მერყეობს 2300-2800 მ-მდე. აუზის სიგრძე 38 კმ-ია, საშუალო სიგანე - 8,6 კმ. აუზის უდიდესი ნაწილი განთავსებულია მდ. ჭირუხისწყლის მარცხენა

მხარეს. აუზის რელიეფი მთიანია, რომლის ზედაპირი დანაწევრებულია შემდინარეთა წყალგამყოფების ღრმა და ვიწრო ხეობებით. აქვთ ჩრდილო-დასავლეთის მიმართულება და დაბლდებიან 2300-2800 მ-დან 1000-1300 მ-მდე. აუზი აგებულია ვულკანოგენური ქანებით, მაღალმთიანეთში ბაზალტებით, ანდეზიტებით და პორფირიტებით, რომლებზედაც განვითარებულია ღია ფერის ყომრალი ნიადაგები, მძიმე თიხნარის შემცველობით. აუზის მცენარეულობა ექვემდებარება აუზის ვერტიკალურ ზონალობას 2000-2200 მ ზემოთ გავრცელებულია მთის ზონებისთვის დამახასიათებელი ალპური მცენარეული საფარი 2000- 1600 მ-ზე - წიწვოვანი (ნაძვი და სოჭი), შესართავამდე ფოთლოვანი ტყით (მუხა, რცხილა, წაბლი), აუზში კარგი განვითარება აქვს მარადმწვანე მცენარეებს, დასახლებებთან ნაკვეთები დამუშავებულია სოფლის მეურნეობისათვის. მდინარე მთელ სიგრძეზე მოედინება ღრმა V-ს მაგვარ ხეობაში. ფსკერის სიგანე 10-15 მ, მხოლოდ შესართავის მიდამოებში ფართოვდება 70-80 მ-მდე. ხეობის ფერდობები ერწყმის შემომფარგლავ მთებს. მარჯვენა მხარეზე ფერდობები გამოზნექილია, ხოლო მარცხნივ შეზნექილი. მათი დახრილობა 30-60° აღწევს. სოფ. ლომანაურთან ისინი წყდებიან 60 მ სიმაღლეზე. სოფ. ცელატიდან შეიმჩნევა 3-15 მ სიმაღლის ტერასები, მათი სიგანე 20-50 მ-ია, იშვიათად - 150-200 მ. სოფ. პაპაშვილებთან სიგანე 120-130 მეტრია. მდინარის შუა დინებაში სოფლების ტომაშეტი, შეუბანი, პაპაშვილები მონაკვეთზე შეინიშნება 5-6 მეწყერი, რომელთა სიმაღლე 100-200 მ-ია, სიგანე 150-200 მ. ხეობის ფსკერთან ხშირია გრუნტის წყლების გამოსასვლელები, რომელსაც მოსახლეობა იყენებს სასმელად. ჭალები დამახასიათებელია მდინარის ქვედა დინებისთვის და მონაცვლეობენ მდინარის ნაპირების გაყოლებით, სიგანე 40-50 მ-ია, უდიდესი 70-80 მ. მათი ზედაპირი ბორცოვანია და დაფარულია კაჭარით, ჭალების სიმაღლე 0,5-1,5 მ-ია, რომელიც წყალდიდობის და წყალმოვარდნების დროს იფარება 0.1-0.2 მ წყლის ფენით. მდინარე დაუტოტავი და ზომიერად Adjariatskali HPP_ESIA Page 201 of 598 დაკლავნილია. შუა და ქვედა დინებაში შეიმჩნევა 10-50 მ სიგრძის პატარა კუნძულები. ჩქერები და მუხლები მონაცვლეობენ ყოველ 100-150 მეტრში, ჩქერები ძირითადად მსხვილქვიანია და ზედა დინებაში ატარებენ ჭორომების ხასიათს. მდინარის კალაპოტი ქვედა დინებაში არამდგრადია და 10-20, იშვიათად 50-60 მმ-ის ფარგლებში მეანდრირებს მდინარის სიგანე მერყეობს 1მ-დან (ს. იაილა-ჯინალი) 14მ-მდე (ს. ოქროპილაური), ჭარბობს 9 მ, მდინარის სიჩქარე მუხლებთან 1-1.2 მ/წმ-ია, ხოლო ჩქერებთან 1.5-2.2 მ/წმ. კალაპოტი უსწორმასწოროა, შევსებულია კენჭნარით, ზოგიერთ ადგილებში კლდიდან ჩამოვარდნილი ნატეხებით. მდინარის წყლის რეჟიმი ხასიათდება გაზაფხულის წყალდიდობით, ერთმანეთის მიყოლებული მაღალი და ძლიერი შემოდგომის წყალმოვარდნებით, ზაფხულის (VII, VIII) და ზამთრის (I, II) წყალმცირობებით. წყლის დონეების მატება წყალდიდობის პერიოდში იწყება აუზის ქვედა დინებაში მარტის პირველ დეკადაში. შემდეგ დგება მცირედი ვარდნა, რომელიც მარტის ბოლოს - აპრილის დასაწყისში ჰაერის ტემპერატურის მატებასთან ერთად იცვლება უფრო ძლიერი, მკვეთრი აწევით და მაქსიმუმს შეიძლება მიაღწიოს მაისის დასაწყისში. დონეების კლება მიმდინარეობს შედარებით ნელა და ხშირად ირღვევა აუზში მოსული წვიმებით. წყალდიდობა მთავრდება ივლისის შუა რიცხვებში. სექტემბრის შუა რიცხვებამდე მდინარეზე მყარდება მდგრადი პერიოდი, რომელიც იშვიათად ირღვევა მაღალი პიკებით. სექტემბრის შუა რიცხვებიდან

ნოემბრის ჩათვლით იწყება წვიმების პერიოდი. ზოგიერთ წელს წყლის მაქსიმალურმა ხარჯმა შეიძლება გადააჭარბოს გაზაფხულის წყალდიდობის ხარჯებს. შემოდგომის სეზონში ფიქსირდება 4-8 წყალმოვარდნა. ხანგრძლივობით 3-15 დღემდე. შემოდგომის წყალმოვარდნების პერიოდის დამთავრების შემდეგ წყლის დონე მნიშვნელოვნად იკლებს და იანვარ-თებერვალში მათი რყევის ამპლიტუდა არ აღემატება 10 სმ-ს. მდინარე ძირითადად იკვებება თოვლის ნადნობი და წვიმის წყლებით. გრუნტის წყლების როლი ჩამონადენის ფორმირებაში შედარებით მცირეა. გაზაფხულის პერიოდში ჩამოედინება წლიური ჩამონადენის 60%-ზე მეტი, შემოდგომის პერიოდში - 20-24%, ხოლო ზამთარში - 7-8%.

საინჟინრო-გეოლოგიური თვალსაზრისით უბანზე და მის მიმდებარე ტერიტორიაზე საშიში გეოდინამიკური პროცესების ჩასახვა-განვითარების კვალი არ აღინიშნება, უბანი მშენებლობისთვის დამაკმაყოფილებელ საინჟინრო-გეოლოგიურ პირობებში იმყოფება, ხოლო თავისი გეოლოგიური თავისებურებიდან გამომდინარე, ს.ნ. დაწ.1.02.07-87-ის დანართ 10-ის თანახმად, განეკუთვნება II (საშუალო) სირთულის კატეგორიას. სეისმური დარაიონების მიხედვით ტერიტორია განეკუთვნება ცხრაბალიან სეისმურ რაიონს (სამშენებლო ნორმები და წესები „სეისმომდებელი მშენებლობა“-პნ 01.01-09).

საფარი ქანების ლითოლოგიური აგებულების შესწავლის მიზნით აღწერილ იქნა ობიექტის ლითოლოგიური ჭრილი, რომელიც აგებულია დელუვიურ საშუალო პლასტიკურ ყავისფერი თიხნარით 10%-მდე კენჭების, ხრემის, ღორღისა და 30%-მდე ლოდების ჩანართებით.

დასკვნა:

ზოგადი საინჟინრო-გეოლოგიური პირობების სირთულის მიხედვით ტერიტორია მიეკუთვნება II (საშუალო) სირთულის კატეგორიას.

2. საკვლევ ტერიტორიაზე თანამედროვე საშიში გეოდინამიკური პროცესები არ აღინიშნება.

3. სეისმურობის მიხედვით რაიონი განეკუთვნება 9-ბალიან ზონას, ხოლო გრუნტების სეისმურობის მიხედვით II ჯგუფს.

გზის რეაბილიტაციის დროს აუცილებელია მოქმედი სტანდარტებით და ნორმებით ხელმძღვანელობა, მათი მოთხოვნების შესრულება შრომის დაცვასა და უსაფრთხოების ტექნიკაში. გზაზე მომუშავენი უზრუნველყოფილი უნდა იყვნენ ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით და აგრეთვე უნდა სრულდებოდეს საერთო კოლექტიური დაცვის ღონისძიებებიც.